

ཨིབ་རི་པ།

ཨིབ་རི་པ་ཀྱི་ལེ་གྲིས་པའི་ཡི་གེ་འདི་ནི་དོན་བཟང་པོ་དེང་། ཡེ་ཤུ་ལེ་དང་པ་བཞི་འཇམ་ལ་ཏུ་བྱ་བྱ་ལྷོ་ཆེད་དུ་འབྲི་སྤངས་སྤྲིང་ཇེ་མེད་ངང་ནས་གྲིས་འོད་དེག
ཨིབ་རི་པ་ཀྱི་ལེ་གྲིས་པའི་ཡི་གེ་འདི་ནི་གསུང་རབ་རྩིང་པའི་ནང་ལེ་བརྟམ་དབྱུང་དགའ་མོ་བྱས་པེ་མ་ཟད། གསུང་རབ་རྩིང་པའི་ནང་ལེ་ལྷང་བཟུག་པ་དེ་ཀྱོན།
ཡེ་ཤུས་ཅི་གི་བྱས་ཏེ་བསྐྱབས་གནང་བའི་སྐོར་ལེ་ཡིན་དེག ཡང་དོན་དེ་ལས་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི། གསུང་རབ་རྩིང་པ་སྦྱོང་བརྟམ་བྱས་པེ་དེ་ལས་ལྷག་ཚོད།
ཡེ་ཤུའི་ནང་ལེ་ཏུ་བྱ་བྱ་ལྷོ་ཆེད་དུ་དོན་དགའ་མོ་ཞིག་འོད་དེག་ཟེན་སྟོན་གྱི་འོད་དེག

རྩོམ་པ་པོ། ཨིབ་རི་པ་ཀྱི་ལེ་གྲིས་པའི་ཡི་གེ་འདི་ནི་སུ་ཡིན་མིན་སྐོར་ཏུ་ཀྱེ་ཆ་མེད་དེག
ཅི་ལེ་ཟེར་ནི། ཡི་གེ་འདི་མཁན་གྱིས་རང་གི་མིང་གྲིས་མེད་དེག ཡིན་ནའང་། མི་མང་ཆེ་བ་
ཞིག་གིས་ཡི་གེ་འདི་མཁན་དེ་ནི། སོལ་ལོལ་གྱི་ལས་རྟོགས་པ་ཞིག་ཡིན་དེ་འདྲ་མོ་འདུག་ཟེན་
འོད་དེག ཡིན་ནའང་། ཡི་གེ་འདི་མཁན་དེ་ནི་ཐོ་མོ་ཐེདི་ལས་རྟོགས་ཞིག་ཡིན་དེ་ཏེ་གོ་འོད་དེག
ཅི་ལེ་ཟེར་ནི། ཡི་གེ་འདི་མཁན་གྱིས་ཐོ་མོ་ཐེདི་སྐོར་ལེ། ཏུ་བྱ་བྱ་ལྷོ་ཆེད་གྲོགས་སྤྲོད་ཐོ་མོ་ཐེ་ལོ་
རང་བཙོན་ཁང་ནས་ཐར་ཚར་རི་ཡིན་དེ་གནས་ཚུལ་དེ། ངས་ཁྱེད་ཀྱི་ལེ་ཏུ་གོ་བྱེད་འཇམ་གྱི་འོད།
གལ་སྲིད། ལོ་རང་མཚུགས་པོ་སྤྲོད་པས་ནི། ང་རང་ཟང་ལོ་དེང་སྤྲོད་ལེ། ཁྱེད་ཀྱི་ལེ་བཟོ་བྱེད་འོད་
གྱི་ཡིན་ཟེན་ཐོ་མོ་ཐེདི་གནས་ཚུལ་དེ་བཟང་འོད་དེག (13.23)

རྩོམ་པའི་དུས། ལྷི་ལོ་ 50-70 བར་ཚོད་ལེ་གྲིས་འདུག

ཡི་གེ་འདི་གྲོགས་མཁན་དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤུའི་རྗེས་འབྲང་པ་ཡ་ཏུ་བྱ་བྱ་ལྷོ་ཆེད་དེག ཡ་ཏུ་བྱ་བྱ་
ཀྱི་སྐད་ལྷགས་དེ་ལེ་ཨིབ་རི་ཟེན་འོད་མེན། ཡི་གེ་འདི་ལེ་ཨིབ་རི་ཟེན་འོད་དེག གསུང་རབ་
རྩིང་པ་དེ་ཟང་ཨིབ་རི་སྐད་ལྷགས་ནང་ལེ་གྲིས་འོད་དེག

ཡི་གེ་འདི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཡི་གེ་འདི་མཁན་ལོས་ཡི་གེ་འདི་འབྲི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ཅི་ཡིན་མིན་དེ་གྲིས་མེད་དེག ཡིན་ནའང་། ཡི་གེ་འདི་འོད་དེག་ལེ་
གྲིས་པའི་གནས་ཚུལ་གྱིས་ཏུ་ཀྱེ་ལེ་བརྟམ་གཏོང་གྱི་འོད་དེག ཡི་གེ་འདི་མི་མེད་ཀྱི་ལེ་དགའ་ངལ་མང་པོ་སྤྲངས་པེན། ཡི་གེ་འདི་མཁན་གྱིས་ཟང་ལོང་ཀྱི་ལེ་སུ་
མཐུད་ནས་སྤྲིང་བྱས་བཞིན་དགོས་འོད་དེག་ཟེན་སེམས་ཤུགས་སྤྲོད་དེག ཡང་དེ་མ་ཟད། ཡེ་ཤུའི་རྗེས་འབྲང་པ་ཡ་ཏུ་བྱ་བྱ་ལྷོ་ཆེད་དེག་སུ་མཐུད་ནས་ལལ་བཞེས་རྩིང་
པ་དེ་ཀྱེ་སྤྲངས་རྒྱ་ལེ་འོད་དེག་བཞིན་འོད་དེག ཡིན་ནའང་། ཡི་གེ་འདི་མཁན་གྱིས་ལལ་བཞེས་རྩིང་པ་དེ་རིམ་པ་བཞེས་དུ་རྩིང་པ་བྱུང་སྟེ་ཉམས་ཚར་རི་དེག་ཟེན་སྤྲོད་
འོད་དེ་མ་ཟད། (8.13) ཡང་ཡི་གེ་འདི་མཁན་གྱིས་ཡེ་ཤུས་སྟོན་མ་ལས་ལྷག་ཚོད་ལལ་བཞེས་གསར་པ་ཞིག་འཁྲེང་འོད་མེན། ད་ལལ་བཞེས་དེ་ནི་ལལ་བཞེས་
གསར་པ་དེ་ལེ་བརྟམ་ཏེ་བཟོགས་པེ་དེག (8.6)

ཡི་གེའི་བརྟམ་ལེན་གཙོ་བོ། ཡི་གེའི་ནང་ལེ་གྲིས་པའི་བརྟམ་གཙོ་བོ་དེ་ནི། ཡེ་ཤུ་ནི་པོ་ཉུ་ཀྱི་ལས་མཐོ་བ་ཡིན་དེག (1.4-14) ཡེ་ཤུ་ནི་མོ་ཤེས་ལས་མཐོ་བ་ཡིན་
དེག ཡེ་ཤུ་ནི་མཚོད་དཔོན་ལས་མཐོ་བ་ཡིན་དེ་མ་ཟད། (4.14-10.39) ཡང་ཡེ་ཤུས་སུལ་ལི་དམར་མཚོད་དེ་ནི། མཚོད་དཔོན་ཀྱིས་སུལ་ལི་དམར་མཚོད་
ལས་ལྷག་ཚོད་མཐོ་བ་ཡིན་དེག (9.1-10.18) དཀོན་མཚོག་གིས་ཡེ་ཤུའི་བརྟམ་ལལ་བཞེས་རྩིང་པ་ལས་ལྷག་ཚོད། ལལ་བཞེས་གསར་པ་ཡང་དག་པ་དེ་
བཟོགས་གནང་པེ་དེག (8.1-13) ད་ལལ་བཞེས་གསར་པ་དེ་ཀྱེ་བཟོགས་གནང་པེ་དེ་ལེ་བརྟམ་ལལ་བཞེས་ལལ་བཞེས་ལལ་བཞེས་ལལ་བཞེས་ལལ་བཞེས་ལལ་བཞེས་
ནས་སྤྲིང་བྱས་བྱས་ཏེ་དང་པ་བརྟམ་པོ་གྱིས་ཟེན་བསྐྱལ་བརྟམ་གཏོང་གྱི་འོད་དེག (10.19-39) ཡི་གེ་འདི་མཁན་གྱིས་ཟང་དང་པ་བཞིན་མཁན་ཀྱི་ལེ། གསུང་རབ་
རྩིང་པའི་ནང་ལེ་འོད་ལོད་མི་ཀྱེ་ལྷོ་ཆེད་དུ་སྤྲངས་པེན་ཚེན་པོས་ངང་ནས་དང་པ་བྱས་པེ་དེདི་སྐོར་ལེ་དུན་གསོ་གཏོང་གྱི་འོད་དེག (11.1-40) འོད་ལེ་བརྟམ་ཏེ། ཏུ་བྱ་བྱ་
མཐུད་བསྐོར་ལེ་སྤྲིང་བྱས་བྱས་ཏེ་དང་པའི་དབང་པོ་དེང་མིག་དཔེ་མང་པོ་འོད་མེན། ཏུ་བྱ་བྱ་ལྷོ་ཆེད་དུ་འཇམ་ལ་ཅན་གྱི་དཀོན་མཚོག་ལོང་ལེ་བརྟམ་ཏེ་དགའ་སྤྲོད་ལེ་སྤྲིང་
བྱས་ཚེན་པོ་བཞིན་དགོས་འོད་དེག (12.1-11) དང་པ་བཞིན་མཁན་ཀྱི་བྱམས་པ་ཅན་གྱི་དཀོན་མཚོག་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་མི་ཡིན་དེ་མ་ཟད། ཡི་རུ་ས་གྲིང་
གི་ཞིང་ཁམས་དེང་ཅོག་འདྲ་ཡིན་དེག ལོང་ཀྱེ་མིང་དེ་ཟང་ཞིང་ཁམས་ནང་ལེ་གྲིས་འོད་དེ་མ་ཟད། ལོང་གི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་སུས་ཟང་འཇམ་གྱི་སྤྲོད་ཀྱི་ལེ་དེག
འོད་ལེ་བརྟམ་ཏེ། ལོང་ལེ་བསྐོར་པ་དེང་གྲུགས་ཇེ་ཆེ་ལུས་ཤིག (12.18-29) ཡི་གེ་དེའི་ལེ་ཏུ་མཐུད་མཐུད་ལེ་དེ་དང་པ་བཞིན་མཁན་ཀྱིས་གཅིག་གིས་
གཅིག་ལེ་བྱམས་བརྟམ་བ་དེང་། དཀོན་མཚོག་ལེ་བསྐོར་པ་འདུལ་རྒྱ་དེང་སྟོན་ལས་རྒྱག་དགོས་འོད་དེག་ཟེན་སེམས་ཤུགས་སྤྲོད་དེག དེ་ནས་འཚམས་འདྲི་ལུས་ཏེ་
མཇུག་བཟུས་པེ་དེག (13.1-25)

ཨིབ་རིའི་ས་བཅད།

1. ཡེ་ཤུ་ནི་མོ་ཉ་ཀྱུ་ལས་ལྷག་ཚོད་ཆེ་བ་ཡིན་པ། (1.1-2.9)
2. ཡེ་ཤུ་ས་དཀའ་སྐྱུག་མུངས་པའི་བརྒྱུད་ནས་ཡང་དག་པ་བྱུང་བ། (2.10-18)
3. དཀོན་མཚོག་གི་ངལ་གསོའི་ནང་ལེ་འཇུག་པ། (3.1-4.12)
4. ཡེ་ཤུ་ནི་མཚོད་དཔོན་ཆེ་ཤོས་དེ་དག་ལ་ཤོས་ཡིན་པ། (4.13-5.10)
5. ན་སོ་ལོན་པའི་མི་ཚོགས་ལྷན་བཞུགས་པའི་དགོས་ཀྱི་ལེ་སེམས་ཤུགས་སྐར་བ། (5.11-6.20)
6. ཡེ་ཤུ་ནི་མཚོད་དཔོན་མེད་ཀྱི་ཟེ་དེག་ལས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ། (7.1-28)
7. ཡེ་ཤུ་ས་ཞལ་བཞེས་གསར་པ་འཕྲུལ་འོངས་པ། (8.1-13)
8. ཡེ་ཤུ་ས་དམར་མཚོད་དགའ་ཤོས་དེ་ཕྱིར་འོངས་པ། (9.1-10.18)
9. དང་པ་བརྟན་པོ་བཞུགས་པའི་སེམས་ཤུགས་སྐར་བ། (10.19-39)
10. དང་པའི་མིག་དཔེ། (11.1-12.3)
11. དཀའ་སྐྱུག་མུང་རྒྱ་རྒྱུ་རུས་བཞུགས་པའི་དགོས་པ། (12.4-29)
12. མི་ཚོ་དྲུང་བདེན་ཞིག་སྐྱེལ་དགོས་ཀྱི་ལེ་སེམས་ཤུགས་སྐར་བ། (13.1-13.25)

མེལ་གྱི་ཟེ་དེག་སུ་ཡིན་གོ།

ཡིག་འབྲི་མཁན་གྱིས་འུ་ཁྱེ་ལེ་ཡེ་ཤུ་ནི་དུས་རྒྱ་དུ་མཚོད་དཔོན་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པའི་དུས་ཟིན་གྱི་འོད་དུས་ལང་ཡ་ཏུ་དུ་པའི་མི་ལ་ཤས་ཀྱི་ཚིག་འདི་ཐོས་ཀྱི། ཡེ་ཤུ་ཅི་གི་བྱས་ཏེ་མཚོད་དཔོན་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན་ནེ་སེམས་ཀྱི་དུས་མིའི་བསམ་ཚུལ་ལེ་བཞུགས་པའི་ཡིན་ནི། ཡེ་ཤུ་ནི་མཚོད་དཔོན་གྱི་རྒྱུད་པ་ནས་མ་དུག་ལ་ཏུ་དུ་པའི་ལུང་པ་དེ་ལེ་ཡི་སི་ར་ཨེལ་ཟེན་འོད་དེ་མ་ཟད། ལུང་པ་དེའི་ནང་དུ་མིང་ལེ་ཡ་ཀོབ་ཟེར་མཁན་མི་ཞིག་འོད་དུག་ཁོ་ལེ་བི་ས་བཅུ་གཉིས་འོད་དུག་བི་ས་བཅུ་གཉིས་དེ་ཀྱེན་ས་ཚོ་ལག་བཅུ་གཉིས་བྱུང་བའི་དུག་དེ་ནས་རྗེས་ལེ་དཀོན་མཚོག་གིས་ཁོའི་མིང་ལེ་ཡི་སི་ར་ཨེལ་པ་ཟེན་མིང་བཏགས་པའི་དུག་ཡི་སི་ར་ཨེལ་གྱི་བི་ས་ཀྱེན་ས་བི་ས་ཞིག་གི་མིང་ལེ། ལེ་མི་ཟེན་འོད་དུག་ལེ་མིའི་ཚོ་ལག་ཀྱི་ལེ་མཚོད་དཔོན་བཞུགས་ཀྱི་ཤོ་སྐབས་འཕྲུལ་རི་དུག་ཡིན་ཀའང། ཡེ་ཤུ་འཛིག་རྟེན་ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་ནི་ཡུ་དུའི་ཚོ་ལག་ནས་ཡིན་པའི་དུག་ཡུ་དུའི་ཚོ་ལག་གི་བི་ས་ཀྱེན་ས་མཚོད་དཔོན་བཞུགས་མི་ཚོགས་འོད་དུག་ཡིན་ཀའང། ཡི་སི་ར་ཨེལ་ལུང་པའི་རྒྱལ་པོ་ཀྱེན་ས་ཡུ་དུའི་ཚོ་ལག་བྱུང་བའི་དུག་ཡི་གེ་འབྲི་མཁན་གྱིས་འུ་ཁྱེ་ལེ། ལེ་མིའི་ཚོ་ལག་དེ་ཀྱེན་སྐབས་པའི་ཐོན་ནས་མཚོད་དཔོན་མེལ་གྱི་ཟེ་དེག་ཟེར་མཁན་ཁོང་རང་འོད་དུག་ཟེན་དུན་གསོ་གཏོང་ཕྱོད་འོད་དུག་ཡང་བཀོད་པའི་ལེའུ་ 14.18-20 རང་ལེ་ཟང། ཤུ་ལེམ་ཟེར་རི་ལུང་པའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོ་མེལ་གྱི་ཟེ་དེག་ཟེར་མཁན་གྱིས་ཟང་སྐྱོ་ཕྱོད་ཆང་འཕྲུལ་ཏེ་ཕེབས་བསུ་ལུ་རུ་འོངས་པའི་དུག་ཁོང་ནི་སྐྱེན་མེད་པའི་དཀོན་མཚོག་ལེ་མཚོད་པ་འབྲུལ་མཁན་ཞིག་ཟང་ཡིན་པའི་དུག་རྒྱལ་པོ་ལོས་ཨེལ་རམ་ལེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གནང་སྟེ། གནས་ས་གཉིས་བཀོད་མཁན་སྐྱེན་མེད་པའི་དཀོན་མཚོག་གིས་ཕྱོད་ལེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གནང་སྟེ། དཀྱི་བོ་ལེ་རེའི་ལག་ནས་ཕྱོད་ལེ་སྐྱོབ་གནང་མཁན་སྐྱེན་མེད་པའི་དཀོན་མཚོག་ལེ་བསྐྱོད་པ་ཐོབ་འོས་པར་ཞིག་ཡིན་པའི་དུག་ཨེལ་རམ་གྱིས་རང་ལེ་ཐོབ་འོད་ཡོད་ལེ་རེ་ནས་རྒྱ་ཆ་བཅུ་རྒྱལ་པོ་མེལ་གྱི་ཟེ་དེག་ལེ་ཕུལ་ལེ་དུག་(བཀོད་པ་ལེའུ་ 14.18-20) ཨེལ་རམ་ལེ། ཨེལ་ར་ཏམ་ཟང་ཟེན་འོད་དུག་ཨེལ་ར་ཏམ་ནི་ཨི་སྐྱུག་གི་ཨ་ཀྱི་ཡིན་པའི་དུག་ཨི་སྐྱུག་ནི་ཡ་ཀོབ་ཀྱི་ཨ་ཀྱི་ཡིན་པའི་དུག་ཡ་ཀོབ་ནི་ལེ་མི་གི་ཨ་ཀྱི་ཡིན་པའི་དུག་ལེ་མིའི་ཐོན་ལེ་མི་རབས་གསུམ་འོད་དུག་མེལ་གྱི་ཟེ་དེག་གིས་ཨེལ་ར་ཏམ་ལེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གནང་བའི་མ་ཟད། ཨེལ་ར་ཏམ་གྱིས་ཟང་རང་ལེ་ཅི་ཐོབ་འོད་ཡོད་ལེ་རེ་ནས་རྒྱ་ཆ་བཅུ་མེལ་གྱི་ཟེ་དེག་ལེ་ཕུལ་ལེ་དུག་དེ་ནས་རྗེས་ལེ་ཡང་ལེ་མིའི་མཚོད་དཔོན་ཀྱི་ཀྱིས་ཨི་སི་ར་ཨེལ་གྱི་ཡོང་འབབ་དེ་ནས་བཅུ་ཆ་གཅིག་ལེན་ཕྱོད་འོད་དུག་(7.5). དེའི་རྗེས་ལེ། ཨིབ་རི་འབྲི་མཁན་གྱིས་ཟང་དུག་གསུང་མགུར་110.4 རང་ལེ། རྩོ་བོ་དཀོན་མཚོག་གིས་སྐབས་མགོན་ལེ། མེལ་གྱི་ཟེ་དེག་གི་གོ་རིམ་ནས་དུས་རྒྱུན་ཆང་མེད་མཚོད་དཔོན་དེ་ནི། ཕྱོད་རང་ཡིན་པའི་དུག་ཟེན་སྐབས་མགོན་གྱི་སྐོར་ལེ་ལུང་བཞུགས་པ་དེ་ལུང་འདྲེན་ཕྱོད་འོད་དུག་ཡང་ཁོང་གི་སྐོར་ལེ། གསུང་རབ་ཀྱི་རང་ལེ། མེལ་གྱི་ཟེ་དེག་གི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཕྱོད་ནི་དུས་རྒྱུན་དུ་མཚོད་དཔོན་ཡིན་ཟེན་གྱིས་འོད་དུག་(7.17) འོ་དེ་ལེ་བརྟན་ཏེ། ཡེ་ཤུ་ནི། ཡ་ཀོབ་ཀྱི་ཚོ་ལག་ནས་ཡིན་པའི་རྒྱལ་པོ་དུ་བེད་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ནས་ཡིན་པའི་མ་ཟད། ལེ་མིའི་ཚོ་ལག་གི་སྐྱོན་ལེ་འོད་ཡོད་མཚོད་དཔོན་མེལ་གྱི་ཟེ་དེག་གི་གོ་རིམ་ནས་བྱུང་བའི་མཚོད་དཔོན་ཟང་ཡིན་པའི་དུག་དེ་ལས་ལྷག་ཚོད་གལ་ཆེ་བ་དེ་ནི། དཀོན་མཚོག་གིས་ལེ་ཤུ་ནི། དུས་རྒྱུན་ཆང་མེད་གནས་མཁན་མཚོད་དཔོན་དེ་ཡིན་པའི་དུག་ཟེན་གསུངས་འོད་དུག་ཨིབ་རི་འབྲི་མཁན་གྱིས་ཟང་དཔང་པོ་དེ་ཀྱི་བརྒྱུད་ནས་ལེ་ཤུ་ནི། སྐབས་མགོན་དེང་། མཚོད་དཔོན་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པའི་དུག་ཟེན་འོད་དུག་དཀའ་མ་བཟང་དེ་ནི། ཡེ་ཤུ་ནི་དུས་མཐའ་མེད་མེད་གནས་མཁན་དེ་ཡིན་པེན། ཁོང་ནི་དུས་མཐའ་མེད་མེད་མཚོད་དཔོན་དེ་ཡིན་པའི་དུག་འོ་དེ་ལེ་བརྟན་ཏེ། ཡེ་ཤུ་ས་རང་གི་བརྒྱུད་ནས་དཀོན་མཚོག་གི་དྲུང་དུ་འགྲོ་མཁན་ལེ་རེ་ལེ་ཐར་བ་གནང་བུབ་ཕྱོད་འོད་དུག་(7.24-25)

གང་ལེ་གྲིས་འོད་ཡོད་སྟེ་ཚན་དེ་ཀྱེད་གའ་མོ་ཀློག་པའི་རྗེས་ལེ། དྲི་བ་འདི་ཀྱེད་ལེ་གྲོས་སྐར་གྱིས་ཤིག

1. དུ་ཀྱི་ཀྱིས་སྟེ་ཚན་འདི་ནས་ཅི་ཤོས་བྱུང་གོ།
2. དངས་ཅི་བཞུགས་དགོས་འདུག།